

μετρητοίς

μετρητοίς, [δοτ. της λ. μετρητά], μόνο στις παρακάτω επιρρηματικές εκφράσεις:

- ο *πωλών τοις μετρητοίς*, έκφραση που χαρακτηρίζει τον ανέμελο άνθρωπο: «δε σκοτίζεται για το παραμικρό, γιατί είναι πάντα ο πωλών τοις μετρητοίς». Από την εικόνα του εμπόρου που δε στενοχωριέται μήπως χάσει τα χρήματά του, γιατί δεν πουλάει με πίστωση. Οι πιο παλιοί θα θυμούνται τη λαϊκή ζωγραφιά, όπου στην αριστερή της πλευρά παρουσιάζεται ο *πωλών τοις μετρητοίς*, ένας καλοθρεμμένος, καλοντυμένος και ευτυχισμένος έμπορος, καθισμένος μπροστά στο γεμάτο ταμείο του, ενώ στη δεξιά πλευρά ο *πωλών επί πιστώσει*, ένας ρακένδυτος και απελπισμένος έμπορος μπροστά στο άδειο και αραχνιασμένο ταμείο του.

- (το) *παίρνω τοις μετρητοίς*, λαβαίνω σοβαρά υπόψη μου κάτι που έγινε ή ειπώθηκε για καλαμπούρι: «πρόσεχε τι λες σ' αυτόν τον άνθρωπο, γιατί, ό,τι του λες, το παίρνει τοις μετρητοίς».

- *τοις μετρητοίς*, με άμεση καταβολή του αντιτίμου: «αγοράζει μόνο τοις μετρητοίς || πληρώνει πάντα τοις μετρητοίς || πουλάει μόνο τοις μετρητοίς».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας